

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව/Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, අගෝස්තු 1990 (විශේෂ 1991)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1990 (Special 1991)

(03) භෞතික විද්‍යාව I
(03) Physics I

03	
S	I

පැ දෙකයි / Two hours

ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.

වැදගත් : මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කඩදසි දෙකකින් සමන්විත ය.

පිළිතුරු පැයවීමට පෙර ඒවා පිටු අංක අනුව පිළියෙළ කර ගන්න.

සැලකිය යුතුයි :

- සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- 1 සිට 60 දක්වා වූ ප්‍රශ්නවලට (1), (2), (3), (4) (5), පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් හැදෑරෙන හෝ පිළිතුරු තෝරා ගන්න.
- උත්තර පත්‍රයෙහි එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඇති කොටුවලින් ඔබ තෝරා ගත් උත්තරයේ, අංකයට සැසඳෙන කොටුව තුළ (X) ලකුණ සැන්සලෙන් යොදන්න.
- උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් පරෙස්සමෙන් කියවන්න.

$$[g = 10 \text{ N kg}^{-1}]$$

- පහත සඳහන් ඒවායෙන් කුමක් ක්ෂමතාවයේ ඒකකය වන වොට්වලට සමක වේ ද?
(1) N m s^{-2} (2) N s m^{-1} (3) N m s (4) N m s^{-1} (5) $\text{N m}^2 \text{ s}$
- a ඒකාකාර ක්වරණයකින් වළිත වන වස්තුවක් t කාලයක් තුළ දී සිදු කරන s විස්ථාපනය, $s = kat^2$ යන්නෙන් දෙනු ලැබේ. මෙහි k යන නියතයට
(1) L මාන ඇත. (2) LT මාන ඇත. (3) LT^2 මාන ඇත.
(4) LT^4 මාන ඇත. (5) මාන නොමැත.
- නිරපේක්ෂ උෂ්ණත්වය සඳහා භාවිත වන කෙල්වින් ඒකකයේ සංකේතය ලියනු ලබන්නේ,
(1) k (2) K (3) k° (4) K° (5) $^\circ\text{k}$
- වස්තුවක් දෙකක් අතර ගැටීමක දී, රේඩිය ගම්මතාව සංස්ථිති වනුයේ
(1) වාලක ගන්තිය සංස්ථිතික නම් පමණි. (2) මුළු යාන්ත්‍රික ගන්තිය සංස්ථිතික නම් පමණි.
(3) වස්තුවක් ස්ථිරවම විරාජ වී නැගිනම් පමණි. (4) බාහිර බල වස්තු මත ක්‍රියාකරන්නේ නැතිනම් පමණි.
(5) සැලි වීමට ය.
- 2 000 kg ජනත්වයක් සහිත කාරයක්, 200 kPa පීඩනයක් ඇති වන ලෙස සුළු ගසා ඇති වයර සහරකින් සමන්විත ය. වයර සහරම බර සමයේ දරා සිටි නම් එක් එක් වයරය පොළව ස්පර්ශ කර ඇති වර්ගඵලය වන්නේ,
(1) 0.025 m^2 (2) 0.01 m^2 (3) 0.02 m^2 (4) 0.20 m^2 (5) 0.25 m^2
- පහත සඳහන් ඒවායෙන් කුමක් සංස්ථිති ආතතිය නිසා සිදු නොවේ ද?
(1) ද්‍රව බිංදුවල ගෝලාකාර හැඩය (2) පටු තලයක් තුළ ද්‍රව ප්‍රවාහය
(3) සන පෘෂ්ඨයක් මත ද්‍රව පැතිර යාම (4) ජල පෘෂ්ඨයක් මත කුඩා කෘමියෙකුගේ ඇවිදීම.
(5) පහන් නිරයක දැවීම සිදු වන ස්ථානය දක්වා තෙල් පැමිණීම.
- වායුගෝලය තුළ පවතින ජල වාෂ්ප පිළිබඳ ව ප්‍රකාශ කර ඇති පහත සඳහන් වගන්ති සලකා බලන්න.
(A) වායුගෝලය විශුද්‍රිත තත්ත්වයේ පවතින විට එහි සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව සැම විටම ඉතා කුඩා අගයක් ගනී.
(B) වායුගෝලයේ නිරපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව අඩු අගයක පවතින විට සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව ද අඩු අගයක් ගනී.
(C) වායුගෝලයේ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව අඩු අගයක පවතින විට, වායුගෝලයේ කුෂාරාකය ද අඩු අගයක් ගනී.
(D) ඉහත වගන්ති අතුරින්
(1) (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (2) (C) පමණක් සත්‍ය වේ. (3) (B) සහ (C) පමණක් සත්‍ය වේ.
(4) (C) සහ (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (5) (A), (B), සහ (C) යන සියල්ල සත්‍ය වේ.
- තාපවිද්‍යුත් යුග්මයක් පිළිබඳ ව ප්‍රකාශ කර ඇති පහත සඳහන් වගන්ති අතුරින් අසත්‍ය වන්නේ කුමක් ද?
(1) තාපවිද්‍යුත් යුග්ම සංචාලකයෙන් සෑදූ ඇන්තේ එකිනෙකට වෙනස් ද්‍රව්‍යවලින් සෑදූ කම්බි දෙකකිනි.
(2) තාපවිද්‍යුත් යුග්මයක තාපවිද්‍යුත් අභ්‍යන්තර වාතයේ එහි ජනිත වන වි.ගා.බ. යයි.
(3) තාපවිද්‍යුත් යුග්මයකට විශාල තාප ධාරිතාවක් ඇත.
(4) තාපවිද්‍යුත් යුග්මයක පරාසය රසදිය උෂ්ණත්වමානයක පරාසයට වඩා වැඩි ය.
(5) තාපවිද්‍යුත් යුග්මයක් වායු උෂ්ණත්වමානයකට වඩා සංවේදීතාවයෙන් අඩු ය.

9. සුර්යග්‍රහණයක් සිදු වනුයේ,

- (A) අභාවක දිනයකදී පමණි.
 (B) පෘථිවියේ ඡායාවෙන් වන්ද්‍රයාගේ කොටසක් වැසී යන විට දී පමණි.
 (C) පෘථිවිය සූර්යය සහ වන්ද්‍රයා අතර පිහිටන විට දී පමණි.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරින්

- (1) A පමණක් සත්‍ය වේ. (2) B පමණක් සත්‍ය වේ. (3) C පමණක් සත්‍ය වේ.
 (4) A සහ B පමණක් සත්‍ය වේ. (5) B සහ C පමණක් සත්‍ය වේ.

10. ප්‍රකාශ උපකරණ පිළිබඳව කර ඇති පහත සඳහන් වගන්ති සලකා බලන්න.

- (A) කැමරාවක තාභි ගත කිරීම, කෘතිය වලනය කිරීම මගින් ලබා ගන්නා අතර මිනිස් ඇසේ මෙය කරනු ලබන්නේ කාවයේ බලය වෙනස් කිරීමෙනි.
 (B) ඇසට විකාවක් නොවන අයුරින් ඇත පිහිටි වස්තුවක් බැලීම සඳහා දුරේක්ෂයක් සිරුර මාරු කළ අවස්ථාවේ දී එහි විශාලත බලය වනුයේ අවනෙතේ සහ උපනෙතේ තාභි දුර අතර අනුපාතයයි.
 (C) භූ දුරේක්ෂ සහ සංයුක්ත අන්වීක්ෂවල උපනෙතේ, අවසාන ප්‍රතිබිම්බය බැලීම සඳහා සරල විශාලත කාවයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

ඉහත වගන්ති අතුරින්,

- (1) A පමණක් සත්‍ය වේ. (2) B පමණක් සත්‍ය වේ. (3) A සහ B පමණක් සත්‍ය වේ.
 (4) B සහ C පමණක් සත්‍ය වේ. (5) A, B සහ C සියල්ල ම සත්‍ය වේ.

11. ධ්වනි තරංග සම්බන්ධයෙන් කරන ලද පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකා බලන්න.

- (A) සන ද්‍රව්‍ය තුළ ධ්වනි තරංග කීරියක් වේ.
 (B) වායු තුළ ධ්වනි තරංග අන්වීක්ෂීය වේ.
 (C) ධ්වනි තරංග ප්‍රවේගය මාධ්‍යයේ ගුණ මත රඳා පවතී.

ඉහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින්

- (1) (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (2) (B) පමණක් සත්‍ය වේ. (3) (C) පමණක් සත්‍ය වේ.
 (4) (A) සහ (B) පමණක් සත්‍ය වේ. (5) (B) සහ (C) පමණක් සත්‍ය වේ.

12. බාහිර කම්පනයක් මගින් වස්තුවක් කෘත කම්පනයකට යටත් කරන විට අනුනාදයක් ඇතිවීමට නම් එම බාහිර කම්පනයට

- (1) උස් සංඛ්‍යාතයක් තිබිය යුතු ය. (2) අඩු සංඛ්‍යාතයක් තිබිය යුතු ය.
 (3) විශාල විස්තාරයක් තිබිය යුතු ය. (4) කුඩා විස්තාරයක් තිබිය යුතු ය.
 (5) වස්තුවේ ස්වභාවික සංඛ්‍යාතයට සමාන සංඛ්‍යාතයක් තිබිය යුතු ය.

13. අධිකර පරිණාමකයක් භාවිත කරනු ලබන්නේ,

- (1) ධාරාව වැඩි කර ගැනීමට ය. (2) විභවය වැඩි කර ගැනීමට ය. (3) ශක්තිය වැඩි කර ගැනීමට ය.
 (4) ස්වයං වැඩි කර ගැනීමට ය. (5) ඉහත සඳහන් සියල්ල ම වැඩි කර ගැනීමට ය.

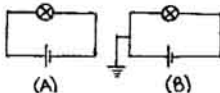
14. කුලෝම් 96 485 විද්‍යුත් ප්‍රමාණයක් මගින් හයිඩ්‍රජන් 1.008 g උත්පාදනය කරන්නේ නම්, එම විද්‍යුත් ප්‍රමාණය ම මගින් නිසි ගත කළ හැකි ඊයම් වල පරමාණුක ස්කන්ධය = 207 ස්කන්ධය වන්නේ

- (1) 1෦෮0 1.008 (2) ෧෮0 108.5 (3) ෧෮0 207 (4) ෧෮0 414 (5) ෧෮0 96 485

15. 240 V ප්‍රත්‍යාවර්තය මූලිකයකට සම්බන්ධ කොට ඇති 60 W විදුලි බල්බයක් තුළින් ගලන ධාරාව වනුයේ

- (1) $\frac{1}{4}$ A (2) $\frac{1}{2}$ A (3) 1 A (4) 2 A (5) 4 A

16.

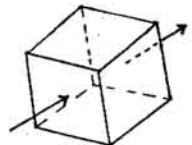

(A) රූපයේ පෙනෙන පරිදි විදුලි බල්බයක් බැටරියකට සම්බන්ධ කොට ඇත. දන් (B) රූපයේ දක්වා ඇති පරිදි පරිපථය භූගත කළේ නම්

- (1) බල්බය පෙරට වඩා අඩු දීප්තියකින් බැබළෙයි. (2) බල්බය පෙරට වඩා වැඩි දීප්තියකින් බැබළෙයි.
 (3) බල්බය නිවී යයි. (4) බල්බයේ දීප්තිය නොවෙනස්ව පවතී.
 (5) බල්බයේ දීප්තිය මොහොතකට අඩු වී නැවත පෙර දීප්තිය අයත් කර ගනී.

17. පද්ධතක දිග l වන සන්නායක සන්නායක ප්‍රතිවිරුද්ධ මුහුණත් දෙකක් හරහා රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි I ධාරාවක් ගලයි. සන්නායක සාදා ඇති ද්‍රව්‍යයේ ප්‍රතිරෝධතාව ρ නම්, සන්නායකයේ ප්‍රතිරෝධය වනුයේ

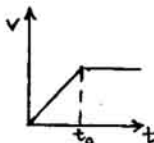
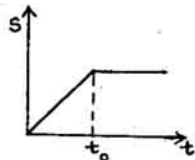
- (1) ρ/l (2) ρl^2 (3) $\rho/2l$ (4) ρl^3 (5) $2\rho/l$

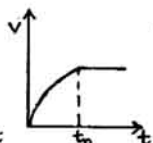
18. යෝනකක ගලනකට නිසිය යුත්තේ,

- (1) වැඩි පෘෂ්ඨික ආතතියක් ය. (2) වැඩි දුස්ස්‍රාව්‍යතාවක් ය. (3) අඩු දුස්ස්‍රාව්‍යතාවක් ය.
 (4) අඩු පෘෂ්ඨික ආතතියක් ය. (5) වැඩි පෘෂ්ඨික ආතතියක් සහ අඩු දුස්ස්‍රාව්‍යතාවක් ය.

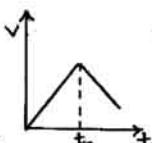
19. කාලය t සමග වස්තුවක විස්ථාපනය s රූපයේ පෙන්වා ඇත. කාලය t සමග වස්තුවේ ප්‍රවේගය v වෙනස් වන අයුරු පහත සඳහන් කළ ප්‍රස්ථාරයක් මගින් හොඳින්ම දක්වෙයි ද?

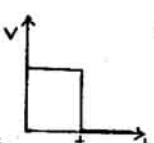
(1)

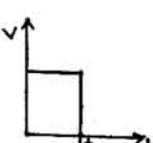
(2)

(3)

(4)

(5)

20. ස්කන්ධය 0.1 kg වන බෝලයක් ඕස්තියකට 10 ms^{-1} වේගයෙන් සෘජුව විසිකළ විට එය එම දිශාව ඔස්සේ එම වේගයෙන් ම පොලා පති. බෝලය බිත්තිය සමග 0.02 s කාලයක් ස්පර්ශ වී නිමුණි නම් බිත්තිය මත බෝලය මගින් ඇති කරන ලද බලයේ සාමාන්‍ය අගය වනුයේ

(1) 200 N (2) 100 N (3) 20 N (4) 0.01 N (5) 0.002 N

21. සන්නිවේදන 200 kg m^{-3} වන ද්‍රව්‍යයකින් සෑදී පොරොත්පයක් සන්නිවේදන 1000 kg m^{-3} වන ජලයේ පාවේ. පොරොත්පයේ, ජලයෙහි නොගිලී නිමැවන පරිමාව එහි මුළු පරිමාවෙන්,

(1) $\frac{1}{5}$ වේ. (2) $\frac{1}{4}$ වේ. (3) $\frac{2}{5}$ වේ. (4) $\frac{1}{2}$ වේ. (5) $\frac{4}{5}$ වේ.

22. තාප ධාරිතාව පිළිබඳව ප්‍රකාශ කර ඇති පහත සඳහන් වගන්ති සලකා බලන්න.

(A) වස්තුවක තාප ධාරිතාව වනුයේ එහි උෂ්ණත්වය එක් අංශකයකින් නැංවීමට අවශ්‍ය වන ශක්තිය යි.
(B) රත් වූ වස්තුවක සිසිලන ශීඝ්‍රතාව එහි තාප ධාරිතාව මත රඳා පවතී.
(C) වස්තුවක තාප ධාරිතාව එහි ස්කන්ධය මත රඳා පවතී.

ඉහත වගන්ති අතුරින්,
(1) (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (2) (A) සහ (B) පමණක් සත්‍ය වේ.
(3) (A) සහ (C) පමණක් සත්‍ය වේ. (4) (B) සහ (C) පමණක් සත්‍ය වේ.
(5) (A), (B) සහ (C) සියල්ල ම සත්‍ය වේ.

23. ඇවිහැඩගේ අංකය N සහ වායු නියතය R නම්, ස.උ.පි. හි පවතින පරිපූර්ණ වායුවක සහ මීටරයක ඇති අණු සංඛ්‍යාව වනුයේ,

(1) $\frac{1.01 \times 10^5}{R \times 273 \times N}$ (2) $\frac{1.01 \times 10^5 \times N}{R \times 273}$ (3) $\frac{R \times 273}{1.01 \times 10^5 \times N}$
(4) $\frac{1.01 \times 10^5 \times R \times N}{273}$ (5) $\frac{R \times N}{1.01 \times 10^5 \times 273}$

24. වායු ඇති සිලින්ඩරයක් තුළ ඇති පරිපූර්ණ වායුවක් 20°C සහ වායුගෝලීය පීඩන එකක් යටතේ පවතී. වායුවේ පීඩනය තුන් ගුණයකින් වැඩි කිරීමට නම්, එහි උෂ්ණත්වය වැඩි කළ යුත්තේ,

(1) 606°C දක්වා ය. (2) 313°C දක්වා ය. (3) 506°C දක්වා ය.
(4) 606°C දක්වා ය. (5) 660°C දක්වා ය.

25. පරාවර්තන පෘෂ්ඨ පිටතට සිටින සේ තල දර්පණ දෙකක් කුණ්ඩලයක් සාදන අයුරින් තබා ඇත. රූපයේ පෙන්වා ඇති අයුරු සමාන්තර අංශුකයක කදම්බයක් කුණ්ඩලයේ දරයට සමීපයෙන් පතිත වේ. පෘෂ්ඨ මගින් පරාවර්තනය වන කිරණ අතර කෝණය 40° බව පෙනුණි. දර්පණ දෙක අතර කෝණය වනුයේ

(1) 80° (2) 60° (3) 40° (4) 20° (5) 10°

26. අංශුක කිරණ සඳහා කර ඇති පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකා බලන්න.

(A) අංශුක කිරණ සූර්ය පෘෂ්ඨයක් මත පතිත වූ විට පහත කිරණයක්, පහත ලක්ෂ්‍යයේදී පෘෂ්ඨයට ඇදී අභිරුමනයන් ඇති තලයේ පරාවර්තනය සහ වර්තනය සිදු වේ.
(B) අභිරුමන කිරණවලින් සාදන ප්‍රතිබිම්බ තාත්ත්වික වන අතර අපසරණ කිරණවලින් සාදන ප්‍රතිබිම්බ අනාත්වික වේ.
(C) පවතින කෝණයට කුඩා කෝණයකින් යුතුව වඩා විරල වූ මාධ්‍යයකට අංශුක කිරණයක් පහතය වූ විට, එය පූර්ණ ලෙස පරාවර්තනය වේ.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන්,

(1) A පමණක් සත්‍ය වේ. (2) B පමණක් සත්‍ය වේ. (3) A සහ B පමණක් සත්‍ය වේ.
(4) A සහ C පමණක් සත්‍ය වේ. (5) A, B සහ C සියල්ල සත්‍ය වේ.

27. දේශන්නක් පිළිබඳ ව කර ඇති පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකා බලන්න.
 (A) දේශන්නක් බැලීම සඳහා නිරීක්ෂකයා තීරුව මුහුණලා සිටිය යුතුය.
 (B) දේශන්නක් සෑදීමේ දී ආලෝකය වර්තනය මෙන් ම පරාවර්තනය ද වේ.
 (C) වාතයේ ජල බිංදු පැවතීම නිසා දේශන්නක් සෑදේ.
 මෙවා අතරින්,
 (1) (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (2) (C) පමණක් සත්‍ය වේ. (3) (B) සහ (C) පමණක් සත්‍ය වේ.
 (4) (C) සහ (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (5) (A), (B) සහ (C) යන සියල්ල සත්‍ය වේ.

28. වාතයේ දී ධ්වනි ප්‍රවේගය 330 ms^{-1} නම්, එක් කෙළවරක් වසන ලද, අනුනාද සංඛ්‍යාතය 440 Hz වන ඕර්ගන් නළයක අවම දිග වනුයේ
 (1) $\frac{3}{4} \text{ m}$ (2) $\frac{3}{8} \text{ m}$ (3) $\frac{3}{12} \text{ m}$ (4) $\frac{3}{16} \text{ m}$ (5) $\frac{3}{20} \text{ m}$

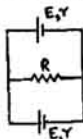
29. දිග 5 m සහ ස්කන්ධය 0.06 kg වූ නම් කම්බියක් 750 N ආතතියකට යටත් ව ඇත. තත්ත්ව දිගේ නිරයක් කරන ප්‍රගම්තය වන වේගය වනුයේ

- (1) $\sqrt{\frac{750 \times 5}{0.06}} \text{ ms}^{-1}$ (2) $\sqrt{\frac{5 \times 0.06}{750}} \text{ ms}^{-1}$ (3) $\sqrt{\frac{750 \times 0.06}{5}} \text{ ms}^{-1}$
 (4) $\sqrt{\frac{0.06}{750 \times 5}} \text{ ms}^{-1}$ (5) $\sqrt{\frac{750}{5 \times 0.06}} \text{ ms}^{-1}$

30. ධාරාවක් ගලා යන දික් සෘජු කම්බියක් නැගෙනහිර - බටහිර දිශාව ඔස්සේ අවලංගු ව තබා ඇත. ධාරාව බටහිර දිශාවට ගලන අතර, කම්බියට ආසන්නව එයට භරියටම පහළින් චුම්බක මාලිමා කවුළක් ඇත. පෘථිවි චුම්බක කේෂ්ත්‍රයේ බලපෑම නොසලකා හැරියොත්, මාලිමා කවුළු යොමුවනුයේ
 (1) උතුරට (2) නැගෙනහිරට (3) බටහිරට (4) දකුණට (5) ඕනෑම දිශාවකට

31. එක් එක් කෝෂයේ වි.ගා.බ. E සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r වන කෝෂ දෙකක් රූපයේ පෙන්නන අයුරු R ප්‍රතිරෝධයකට සම්බන්ධ කර ඇත. ප්‍රතිරෝධයක හරහා ධාරාව වනුයේ

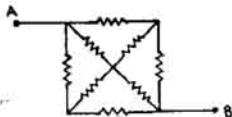
- (1) 0 (2) $\frac{E}{R+r}$ (3) $\frac{2E}{R+r}$
 (4) $\frac{E}{R+\frac{r}{2}}$ (5) $\frac{2E}{R+\frac{r}{2}}$

32. එක් විදුලි ඒකකයක් සඳහා විදුලිබල මණ්ඩලය රුපියල් 1.50 අය කරයි නම්, 2 kW විදුලි කේන්ද්‍රයක් ඕනෑකු 5 ක් තුළ පාවිච්චි කිරීම සඳහා වැය වන මුදල වනුයේ
 (1) රු. 1.50 (2) රු. 1.00 (3) රු. 0.75 (4) රු. 0.25 (5) රු. 0.10

33. පෙන්වා ඇති පරිපථ ජාලයේ අඩංගු සෑම ප්‍රතිරෝධයකම අගය 2Ω නම්, A හා B අග්‍ර අතර සමක ප්‍රතිරෝධය වනුයේ

- (1) $\frac{1}{2} \Omega$ (2) $\frac{3}{4} \Omega$ (3) 1Ω (4) $\frac{4}{3} \Omega$ (5) 2Ω

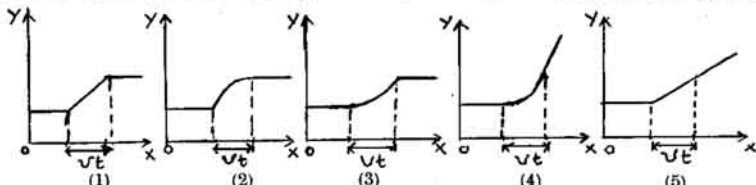
34. නියමිත ආහාරයෙන් විදුලි යහැන් ඇද ඇති නිවසක 5 A ප්‍රතිරෝධකට එක්තරා විදුලි උපකරණයක් සම්බන්ධ කළ විට මුළු නිවසේම විදුලි සැපයුම ඇණහිටුණි. මෙයේ වීමට හේතුව විය හැක්කේ

- (A) උපකරණයෙන් විදුලිය පොළවට කැන්ද වීම ය.
 (B) උපකරණය තුළ සම්බන්ධ ප්‍රතිරෝධය උද්ධමනය නිසා වැඩි වීම ය.
 (C) උපකරණයේ ධාරා ප්‍රමාණය (current rating) නිවසෙහි ප්‍රධාන විද්‍යායකයේ ධාරා ප්‍රමාණයට වඩා ඉතා අධික වීම ය.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන්

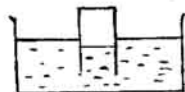
- (1) (A) පමණක් සත්‍ය වේ. (2) (B) පමණක් සත්‍ය වේ. (3) (C) පමණක් සත්‍ය වේ.
 (4) (A) සහ (C) පමණක් සත්‍ය වේ. (5) (A), (B) සහ (C) යන සියල්ල සත්‍ය වේ.

35. V නියත ප්‍රවේගයකින් X දිශාවට චලිත වන වස්තුවක් මත t කාලයක් ඇතුළත Y දිශාව ඔස්සේ F නම් වූ නියත බාහිර බලයක් ක්‍රියා කරයි. XY කලය මත වස්තුවේ පටය ඉතාමත් හොඳින් නිරූපනය කරන්නේ

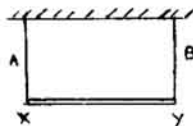

36. පෘථිවියේ මතු පිට සිට 20 m උසින් පිහිටි වහලක කෙළවරෙහි සිට බෝලයක් ඉහළට විසිකරනු ලැබේ. බෝලය ආපසු වැටීමේ දී වහලයේ කෙළවර යන්නම් නොගැටී කෙළවරට පතිත වේ. සම්පූර්ණ චලිතය සඳහා 4 s කාලයක් ගත වේ නම් බෝලය ඉහළට විසි කළ ආරම්භක ප්‍රවේගය වනුයේ,
 (1) 1 ms^{-1} (2) 5 ms^{-1} (3) 10 ms^{-1} (4) 15 ms^{-1} (5) 20 ms^{-1}

37. රූපයේ දක්වා ඇති අයුරු සිලින්ඩරාකාර තුනී ඕනකි සහිත W බරින් යුත් සරාවක් ජලය සහිත විශාල තාපජානක යම්කුරු අතට තාවේ. සරාව තුළ පීඩනය රඳා පවතින්නේ

- (1) W බර මත පමණි.
 (2) W බර හා සරාවේ හරස්කඩ වර්ගඵලය මත පමණි.
 (3) W බර, සරාවේ හරස්කඩ වර්ගඵලය හා වායු ගෝලීය පීඩනය මත පමණි.
 (4) වායුගෝලීය පීඩනය, සරාවේ උස සහ ජලයේ සනාන්තය මත පමණි.
 (5) W බර, ජලයේ සනාන්තය සහ වායුගෝලීය පීඩනය මත පමණි.
38. රූප සටහනේ පෙනෙන අයුරු දිග L වූ XY සුමට සැහැල්ලු ලෑල්ලක් තිරස් ව තබා ඇත්තේ සමාන දිග ඇති A සහ B කම්බි දෙක ආධාරයෙනි. B හි හරස්කඩ කේෂ්ත්‍ර ඵලය සහ ය-මාපාංකය, A හි ඒවායේ අගයන්ගෙන් හරි අඩකි. ලෑල්ල දිගේ කොළිස්සා, W බරක් තැබිය හැකි ලක්ෂ්‍යයට X සිට ඇති දුර වනුයේ

- (1) $\frac{1}{3} L$ (2) $\frac{1}{4} L$ (3) $\frac{1}{2} L$ (4) $\frac{2}{3} L$ (5) $\frac{3}{4} L$
39. අවිදුර ආස්ථිතත්වයෙන් පෙනෙන කෙතෙකුගේ විදුර උක්ෂය 2 m කි. මෙම දේශය නිවාදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කාඩය වනුයේ

- (1) ඩයොප්ටර් 2 ක අවතල කාඩයකි. (2) ඩයොප්ටර් 1 ක අවතල කාඩයකි.
 (3) ඩයොප්ටර් 0.5 ක අවතල කාඩයකි. (4) ඩයොප්ටර් 2 ක උත්තල කාඩයකි.
 (5) ඩයොප්ටර් 1 ක උත්තල කාඩයකි.
40. කෙළින් ම පහතට, වකුර පිප්පයක් තුළට එහි බලන නිරීක්ෂකයෙකුට පිප්පයෙන් බාහිරයක් ජලය පිරී ඇති බව පෙනුණි. ජලයේ වර්තනාංකය $4/3$ නම් සත්‍ය වශයෙන් ම පිප්පය ජලයෙන් පිරී ඇති කොටස පිප්පයේ ගැඹුරින් කුමන භාගයක් ද?

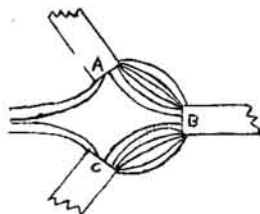
- (1) $\frac{3}{4}$ (2) $\frac{2}{3}$ (3) $\frac{4}{7}$ (4) $\frac{1}{2}$ (5) $\frac{3}{8}$

41. වස්තුවක් කඩතිරයක සිට අවම දුරකින් ඇවිත් තබා ඇති අතර අභිසරණ කාඩයක් වස්තුවට ලංව එය හා කඩතිරය අතර තබා ඇත. කාඩය කඩතිරය දෙසට චලනය කරන විට අවස්ථා දෙකකදී කඩතිරය මත සැහැල්ලු ප්‍රතිබිම්බ නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ප්‍රතිබිම්බවල උස h_1 හා h_2 නම් වස්තුවේ උස වනුයේ,

- (1) $\frac{h_1 + h_2}{2}$ (2) $h_1 - h_2$ (3) $\sqrt{h_1 h_2}$ (4) $\frac{\sqrt{h_1 h_2}}{2}$ (5) $\sqrt{h_1^2 + h_2^2}$

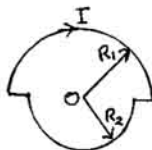
42. රූප සටහනෙහි පෙන්වා ඇති ආකාරයට චුම්බක තුනක් තබා ඇති අතර ඒවායේ බල රේඛා ද එහි දක්වා ඇත. A, B සහ C චුම්බක ධ්‍රැව විය යුත්තේ

	A	B	C
(1)	N	N	S
(2)	N	S	N
(3)	S	N	N
(4)	S	S	N
(5)	N	N	N

43. රූප සටහනේ පෙනෙන අයුරු නම් කම්බියකට, අරයයන් R_1 හා R_2 වන අර්ධ වෘත්තාකාර කොටස් දෙකක් ඇත. කම්බිය තුළින් I ධාරාවක් ගලන්නේ නම්, O, පොදු කේන්ද්‍රයේ චුම්බක ධ්‍රැව සනාන්තයේ විශාලත්වය හා දිශාව පිළිවෙළින් සහන දක්වන පරිදි ය.

- (1) $\frac{\mu_0 I}{2} \left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$, තලය තුළට ක්‍රියා කරයි.
 (2) $\frac{\mu_0 I}{2} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_1} \right)$, තලයෙන් ඉවතට ක්‍රියා කරයි.
 (3) $\frac{\mu_0 I}{4} \left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$, තලය තුළට ක්‍රියා කරයි.
 (4) $\frac{\mu_0 I}{4} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_1} \right)$, තලයෙන් ඉවතට ක්‍රියා කරයි.

- (5) $\frac{\mu_0 I}{2(R_1 + R_2)}$, තලය තුළට ක්‍රියා කරයි.

44. 1.6 m උසකින් යුත් ධාවකයෙක් තීරේ සෘජු ධාවන පරාසක තැබෙනහිට දිශාවට, 10 ms^{-1} ක නියත වේගයකින් දුවයි. ඔහු දුවන ප්‍රදේශයෙහි පෘථිවි චුම්බක ස්‍රාව ඝනත්වයෙහි තීරේ සංරචකයේ අගය $1.8 \times 10^{-5} \text{ T}$ නම් ඔහුගේ හිස සහ යටි පසුළු අතර ප්‍රේරණය වන ව.ගා.බ.

- (1) හිස දිශාවට යොමු වූ $1.8 \times 1.6 \times 10^{-6} \text{ V}$ අගයකි.
- (2) පසුළු දිශාවට යොමු වූ $\frac{1.8 \times 10^{-6}}{1.6} \text{ V}$ අගයකි.
- (3) පසුළු දිශාවට යොමු වූ $1.8 \times 1.6 \times 10^{-4} \text{ V}$ අගයකි.
- (4) හිස දිශාවට යොමු වූ $\frac{1.8 \times 10^{-4}}{1.6} \text{ V}$ අගයකි.
- (5) හිස දිශාවට යොමු වූ $1.8 \times 1.6 \times 10^{-4} \text{ V}$ අගයකි.

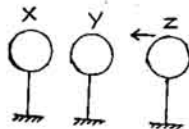
45. 1 m පරතරයක් සහිත ව තබා ඇති දිග සෘජු සමාන්තර කම්බි දෙකක එක් එක් කම්බිය තුළින් 1 A ක ධාරාවක් ගලයි. එක් එක් කම්බියේ ඒකක දිගක් (1 m) මත ඇතිවන බලය වනුයේ, ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \text{ T m A}^{-1}$)

- (1) $2 \times 10^{-7} \text{ N}$.
- (2) $4 \times 10^{-7} \text{ N}$.
- (3) $2\pi \times 10^{-7} \text{ N}$.
- (4) $4\pi \times 10^{-7} \text{ N}$.
- (5) 1 N .

46. ආරෝපණයක් නොමැති ඒකලින නම් බෝලයක් ඇතුළත ආරම්භක විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රය සහ විභවය ඉහත වේ. බෝලය මත සෘණ ආරෝපණ තැබුවහොත්, බෝලය ඇතුළත විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රය (E) සහ විද්‍යුත් විභවය (V) වනුයේ

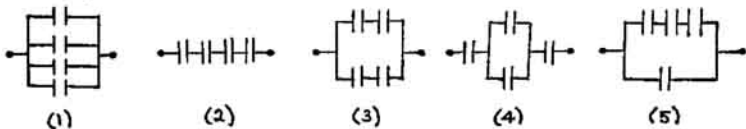
E	V
(1) ඉහතය	ඉහතය
(2) ඉහතය	සෘණ
(3) සෘණ	ඉහතය
(4) සෘණ	සෘණ
(5) ධන	සෘණ

47. රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි ඒකලින කරන ලද ධන ආරෝපණයක් සහිත Z නම් ලෝහ බෝලයක්, ආරෝපණ නොකරන ලද ඒකලින කර ඇති X සහ Y නම් ලෝහ ගෝල 2 ක් අයත්තයට ගෙනෙන ලදී. ඉන්පසු X සහ Y ගෝල කම්බියක් මගින් මොහොතකට සම්බන්ධ කර පසුව Z බෝලය ඉවත් කරන ලදී. මෙයේ කළ පසු.

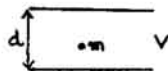
- (1) X සහ Y බෝල තවදුරටත් ආරෝපිත නොවී පවතී.
- (2) X සහ Y බෝල දෙකම ධන ලෙස ආරෝපිත වේ.
- (3) X සහ Y බෝල දෙකම සෘණ ලෙස ආරෝපිත වේ.
- (4) X බෝලය සෘණ ලෙස ආරෝපිත වන අතර Y බෝලය ධන ලෙස ආරෝපිත වේ.
- (5) X බෝලය ධන ලෙස ආරෝපිත වන අතර Y බෝලය සෘණ ලෙස ආරෝපිත වේ.

48. එක් එක් ධාරිත්‍රකයේ ධාරිතාව $2 \mu \text{ F}$ නම්, යම්කිසි ධාරිතාව $0.8 \mu \text{ F}$ වන්නේ පහත ඒවායින් කුමන පරිපථයේද?

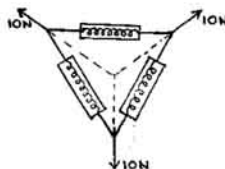
49. රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි, V විභව අන්තරයක පවතින d දුරක් සහිත පරතරයකින් යුත් තීරේ ලෝහ තහඩු දෙකක් අතර q ආරෝපණයක් සහිත m ස්කන්ධයකින් යුත් ආරෝපිත කුඩා ගෝල 2 කින් ස්ථාවර වී රඳවා තබා ඇත. ගෝල 2 කින් මත ක්‍රියා කරන උඩුකුරු තෙරපුම් නොගිණිය හැකි තරම් කුඩා නම්,

- (1) $\frac{q}{d^2} = mg$
- (2) $qV = mg$
- (3) $\frac{qV}{d} = mg$
- (4) $\frac{q}{4\pi\epsilon_0 d^2} = mg$
- (5) $qd = mg$

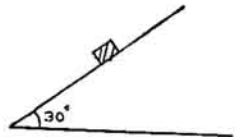
50. සර්වමම් සැහැල්ලු දුනු තරංගී කුනක් රූපයේ දක්වා ඇති අයුරු සමපඳ ත්‍රිකෝණයක් සෑදෙන සේ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙම සැකසුම, පෙන්වා ඇති අයුරින් එකම තලයේ වූ 10 N බලවලට යටත්වන බව ඇත්නම්, පද්ධතිය සමතුලිතතාවයේ පවතින විට ඕනෑම දුනු තරංගීය පෙන්වුම් කරන කියවීම් වනුයේ,

- (1) $5\sqrt{3} \text{ N}$
- (2) 10 N
- (3) $\frac{10}{\sqrt{3}} \text{ N}$
- (4) $\frac{1}{\sqrt{3}} \text{ N}$
- (5) 0

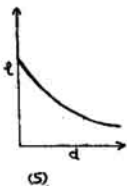
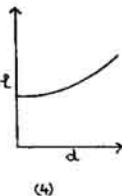
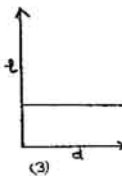
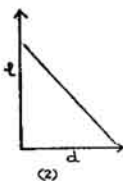
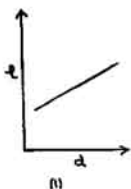
51. රූපයේ පෙන්වා ඇති අයුරු m ස්කන්ධයෙන් යුත් වස්තුවක් රළු ධාරායුත නලයක් මත ලිස්සීමක් නොමැතිව යාමකමින් නිශ්චලව ඇත. නලයේ ආනතිය 30° සිට 60° දක්වා වැඩි කළහොත් වස්තුව චලිතවන ස්වරූපය වනුයේ,

- (1) $\frac{g}{\sqrt{3}}$ (2) $\frac{\sqrt{3}g}{2}$ (3) $\frac{g}{2} (\sqrt{3} - 1)$
(4) g (5) $\frac{g}{2}$

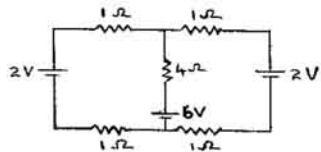
52. දීප්ත වස්තුවක් සහ කඩඬුරයක් 1.5 m දුරින් පිහිටන ලෙස තබා ඇත. වස්තුව හා කඩඬුරය අතර තැඹිලි කාචයක් මගින් වස්තුව මෙන් දෙගුණයක් විශාල යටිතලයක් ප්‍රතිබිම්බයක් කඩඬුරය මත සාදනු ලැබේ. මේ සඳහා තිබිය යුතු වස්තු දුර සහ අවශ්‍ය කාචය වනුයේ,
- (1) 50 cm සහ අභියාසි කාචයකි. (2) 50 cm සහ අපසාසි කාචයකි.
(3) 100 cm සහ අභියාසි කාචයකි. (4) 100 cm සහ අපසාසි කාචයකි.
(5) 150 cm සහ අභියාසි කාචයකි.

53. මාරු වැකියක තුළ පැනලි විද්‍යුත් චිත්තියක් තුළින් බලන ලද්දේ මාරුවක් සිඳු දෙසට පිහින බව පෙනේ. පහත සඳහන් තුළින් ප්‍රස්තාරයකින් ළමයාට පෙනෙන අයුරු මාරුවාලේ දශය දිග l , විද්‍යුත් චිත්තියේ සිට මාරුවා සිටින ස්ථානයට දුර d , සමග විචලනය පෙන්වනු ලබන කිරීම ද?

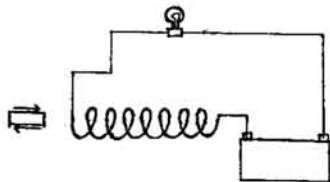
54. නිරපේක්ෂ උෂ්ණත්වය T හි දී පරිපූර්ණ වායුවක ඒකක මෙට්‍රිලයක උත්තරණ වාලක ශක්තියේ සාමාන්‍ය අගය $E = \frac{3}{2} kT$ වේ. මෙහි k යනු බෝල්ට්ස්මාන් නියතය යි. පහත ලද වායු ස්කන්ධයක පරිමාව නියතව තබා පීඩනය දෙගුණ කළ විට E වැඩි වනුයේ
- (1) එක් ගුණයකිනි. (2) දෙගුණයකිනි. (3) හතර ගුණයකිනි.
(4) සය ගුණයකිනි. (5) අට ගුණයකිනි.

55. පෙන්වා ඇති පරිපථයේ බැටරියකට නොගිනිය හැකි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධ ඇත. 4Ω ප්‍රතිරෝධය හරහා ගලන ධාරාව වනුයේ,

- (1) $\frac{1}{3} \text{ A}$ (2) $\frac{2}{3} \text{ A}$ (3) $\frac{3}{2} \text{ A}$ (4) $\frac{4}{3} \text{ A}$ (5) $\frac{3}{2} \text{ A}$

56. රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි දහරයක්, බැටරියක් සහ විදුලි බල්බයක් සහිත පරිපථයකට සම්බන්ධ කර ඇත. මිශ්‍ර යකඩ කැබලිල්ලක් දහරය තුළට ඇතුළුකොට වින වේලාවක් එහි තුළ තබා පසුව ඉවතට ගනු ලැබේ. ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවලි තුන නිසා බල්බයේ දීප්තියෙහි සිදුවන විචලනය පහත සඳහන් ඒවායින් කුමකින් නිවැරදිව පෙන්වනු ලබන කිරීම ද?

- යකඩ කැබලිල්ල ඇතුළු කරන විට
- (1) දීප්තිය අඩු වේ.
(2) දීප්තිය වැඩි වේ.
(3) දීප්තිය අඩු වේ.
(4) දීප්තිය වැඩි වේ.
(5) වෙනසක් සිදු නොවේ.

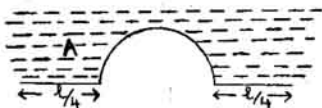
- එය දහරය තුළ නිශ්චලව ඇති විට
- වෙනසක් සිදු නොවේ.
වෙනසක් සිදු නොවේ.
දීප්තිය අඩු වේ.
දීප්තිය වැඩි වේ.
වෙනසක් සිදු නොවේ.

- එය ඉවතට අදින විට
- දීප්තිය වැඩි වේ.
දීප්තිය අඩු වේ.
දීප්තිය අඩු වේ.
දීප්තිය වැඩි වේ.
වෙනසක් සිදු නොවේ.

57. රේඩියා ප්‍රසාරණයාව α_A සහ α_B වන A සහ B ලෝහ දඬු දෙකේ දිග පිළිවෙලින් L_A සහ L_B වන අතර $L_A \propto \alpha_A = L_B \propto \alpha_B$. රූපයේ පෙන්වන අයුරු දඬු දෙකෙහි එක් කෙළවරක් එකිනෙකට සවිකර, තීරය ව තබා පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය ඉහළ නැංවූව නොත්

- (1) දඬු සෘජුව පවතින අතර, නිදහස් කෙළවර දෙකේ වෙන්වීම, L , වෙනස් නොවේ.
 - (2) දඬු සෘජුව පවතින අතර, නිදහස් කෙළවර දෙකේ වෙන්වීම, L , අඩු වේ.
 - (3) දඬු සෘජුව පවතින අතර නිදහස් කෙළවර දෙකේ වෙන්වීම, L , වැඩිවේ.
 - (4) දඬු ඉහළට නැමෙන අතර, නිදහස් කෙළවර දෙකේ වෙන්වීම, L , වෙනස් නොවේ.
 - (5) දඬු පහළට නැමෙන අතර, නිදහස් කෙළවර දෙකේ වෙන්වීම, L , වෙනස් නොවේ.
58. දිග l හා ස්කන්ධය m වූ කුඩා කම්බියක හරි මැද අර්ධ වෘත්තාකාර වෙනස්කම් ඇත. එය රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි පෘෂ්ඨික ආතතිය T_1 වූ ද්‍රව්‍යයක පෘෂ්ඨය මත තීරය ව සිටියේය.

කම්බියේ එක් පැත්තක (A පැත්ත) පවතින ද්‍රවයේ පෘෂ්ඨික ආතතිය T_2 දක්වා වෙනස් කරනු ලැබුවේ නම්, කම්බිය වලනය වීමට අවශ්‍ය භ්‍රමණ ක්ෂේත්‍රය වනුයේ

- (1) $l(T_1 - T_2)/m$
 - (2) $\left(\frac{l}{2} + \pi l\right)(T_1 - T_2)/m$
 - (3) $\left(\frac{l}{2} + 2\pi l\right)(T_1 + T_2)/m$
 - (4) $lT_1T_2/(T_1 + T_2)m$
 - (5) $\left(\frac{l}{2} + \frac{l}{\pi}\right)(T_1 - T_2)/m$
59. හැඹුරු පොකුණක පතුලේ සිට ලෝහ බෝලයක් සිරස්ව ඉහළට ප්‍රවේගයකින් ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලබන්නේ එම ප්‍රවේගය පලයේ දී එම බෝලයේ ආන්ත ප්‍රවේගයට වඩා වැඩි වන ආකාරයට ය. බෝලය මත ක්‍රියා කරන උඩුකුරු තෙරපුම් නොසලකා හැරිය හැක. පොකුණ තුළ බෝලයෙහි ඉක්බිතිව ඇති වන චලිතය පිළිබඳ කර ඇති පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් කිනම් ප්‍රකාශය සත්‍ය වේ ද?
- (1) ඉහළට ගමන් කිරීමේ දී එය සමහර විට ආන්ත ප්‍රවේගය කරා එළඹිය හැකිය.
 - (2) ඉහළට ගමන් කිරීමේ දී එය නිශ්චිත වශයෙන් ම ආන්ත ප්‍රවේගය කරා එළඹේ.
 - (3) පහළට ගමන් කිරීමේ දී සමහර විට එය ආන්ත ප්‍රවේගය කරා එළඹිය හැකිය.
 - (4) පහළට ගමන් කිරීමේ දී එය නිශ්චිත වශයෙන් ම ආන්ත ප්‍රවේගය කරා එළඹේ.
 - (5) චලිතය සිදුවන කාලය තුළ එය කිසි විටෙකත් ආන්ත ප්‍රවේගය ලබා නොගනී.
60. හරස්කඩ ක්ෂේත්‍රය $3 \times 10^{-2} \text{ m}^2$ සහ ඝනකම $2.5 \times 10^{-3} \text{ m}$ වූ පැතලි පතුල් සහිත A, B, C සහ D නම් මිළ නොබැඳෙන වාතේ විදුලි කේතල හතරක් පලයෙන් පුරවා 0°C පවතින පෘෂ්ඨයක් සමග ස්පර්ශව තබා ඇත. A, B, C සහ D කේතලවල ක්ෂේත්‍රය පිළිවෙලින් 750 W , 1000 W , 1500 W සහ 2000 W වේ. මිළ නොබැඳෙන වාතේ වල තාප සන්නායකතාව $50 \text{ J m}^{-1}\text{s}^{-1} \text{ } ^\circ\text{C}^{-1}$ වේ. කේතලවල සුළුම දඬු වීම, පලය එහි තාපයකට වන 100°C කරා ලඟා වීම
- (1) සිදු වන්නේ D කේතලයේ පමණි.
 - (2) සිදු වන්නේ C සහ D කේතලවල පමණි.
 - (3) සිදු වන්නේ B, C සහ D කේතලවල පමණි.
 - (4) A, B, C සහ D කේතල සියල්ලේ ම සිදු වේ.
 - (5) කිසිම කේතලයක සිදු නොවේ.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව/Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, අගෝස්තු 1990 (විශේෂ - 1991)
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1990 (Special - 1991)

(03) භෞතික විද්‍යාව II

(03) Physics II

03

S

II

පැය තුනයි / Three hours

විභාග අංකය :

වැදගත් :- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කඩඬු දෙකකින් සමන්විත ය.

ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.

මේ ප්‍රශ්න පත්‍රයට A, B කොටස් දෙකක් ඇත. කොටස් දෙකට ම නියමිත කාලය පැය තුනකි.

ප්‍රශ්න හතරක් ඇති A කොටසේ ප්‍රශ්න සිව්දලට ම පිළිතුරු සැපයිය යුතු යි. මේ කොටසෙහි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතු යි.

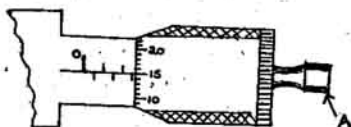
B කොටස ප්‍රශ්න අටකින් යුක්ත වේ. පිළිතුරු සැපයිය යුත්තේ ඉන් ප්‍රශ්න හතරකට පමණකි. මේ පිළිතුරු වෙත ම සපයනු ලබන කඩඬුවල ලිවිය යුතු යි.

සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A, B කොටස් දෙක එක් උත්තර පත්‍රයක් වන මේ A කොටස උඩින් කිට්ටන පරිදි අමුණා ශාලායුග්‍රහණයට භාජනය කළ යුතු වේ.

A කොටස - චක්‍රාංගක රචනා

ප්‍රශ්න හතරට ම පිළිතුරු සපයන්න.

$$[g = 10 \text{ N kg}^{-1}]$$

1. මයික්‍රෝමීටර ඉස්කුරුල්ලු ආමානයක කොටසක් රූප සටහනෙන් පෙන්වා ඇත. (එය පරිමාණයට ඇතුළත් නැත). එහි දිලයේ බෙදුම් 50 ක් ඇති අතර එය පූර්ණ විටයක් කරනු ලබන විට දිලය වල්ලෙහි ලකුණු කොට ඇති පරිමාණයේ එක් බෙදුමකට (0.5 mm) අනුරූප දුරක් ගමන් කරයි.

(a) උපකරණයේ කුඩා ම මිනුම කුමක් ද?

(b) කිසියම් මිනුමක් ලබා ගැනීමේ දී, A මගින් නම් කොට ඇති කොටස (දිලය හිස) වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරයි.

(i) එය කුමක් ද?

(ii) b (i) හි සඳහන් මෙහෙය ඉටු කර ගැනීමේ දී දිලය හිස නිවැරදිව භාවිත කළ බව බිබ සනාථ කර ගන්නේ කෙසේ ද?

(c) ඉස්කුරුල්ලු ආමානයේ මූලාංක ලේඛනයේ ඇත්තම් ඔබ එය නිර්ණය කරන්නේ කෙසේ ද ?

(d) වාතේ ඛේලනය වීම්කම්නය මැනීම සඳහා ඉස්කුරුල්ලු ආමානය භාවිත කරන ලදී. එවිට ලැබුණු සාධාරණ ප්‍රත්නය ආරම්භයේ දී පෙන්වා ඇති රූට සටහනක් දක්වා ඇත. ආමානයේ මූලාංක ලේඛනය නොමැති නම්, ඛේලනයේ වීම්කම්නය නොපවතී ද ?

(e) සිහින් කම්බියක වීම්කම්නය මැනීම සඳහා මයික්‍රොමීටර ඉස්කුරුල්ලු ආමානයක් වර්තීයව කැලිසරයකට වඩා යෝග්‍ය වේ. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව දෙන්න.

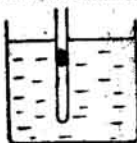
(f) මයික්‍රොමීටර ඉස්කුරුල්ලු ආමානයක් භාවිත කොට ධ්වනිමාන කම්බියක වීම්කම්නය සඳහා වඩා හොඳ අගයක් ඔබ ලබා ගන්නේ කෙසේ ද ?

(g) වර්තීයව කැලිසරයක් භාවිත කොට ලබා ගත හැකි එහෙත් මයික්‍රොමීටර ඉස්කුරුල්ලු ආමානයකින් ලබා ගත නොහැකි වෙනත් මිනුම් දෙකක් නම් කරන්න.

(i)

(ii)

3. උස ජල මිනරයක් තුළ ගිල්වා ඇති රත්නාකර දිග විදුරු බවයක් ඔබට සපයා ඇත. බටයෙහි එක් කෙළවරක් වසා ඇති අතර ඊළඟේ පෙන්වා ඇති ආකාරයට කුඩා රසදිය බිදුම මගින් එය තුළ වාත තදත් සිර කොට ඇත. දහනයක්, හෙපාවක් සහ කම්බි, ඇළක් ද සපයා ඇත.

(a) වාල්ස් නියමයේ සත්‍යතාව ඔප්පු කිරීම සඳහා මෙම සැකැස්ම භාවිත කිරීම පිණිස අවශ්‍ය අනෙක් වැදගත් උපකරණ මොනවා ද ?

(1)

(2)

(3)

(b) මෙම පරීක්ෂණය කිරීම සඳහා කේශික නලයකට වඩා පටු නලයක් සුදුසු වන්නේ ඇයිදැයි දක්වමින් හේතුවක් දෙන්න.

(c) වාත කඳ සිර කිරීම සඳහා ජල බිදුමට වඩා රසදිය බිදුම සුදුසු ඇයි දැයි දක්වමින් හේතු දෙකක් දෙන්න.

(1)

(2)

(d) වාල්ස් නියමයේ සත්‍යතාව ඔප්පු කිරීම පිණිස ප්‍රත්නාකරයක් ඇඳීම සඳහා මැනිය යුතු රාශීන් දෙක ලියා දක්වන්න.

(1)

(2)

(e) (d) හි සඳහන් කරන ලද රාශීන් සඳහා නිරවද්‍ය සාධාරණ ලබා ගැනීමට ඔබ විසින් යෙදූ ගන්නා පූර්වෝපායයන් සඳහන් කරන්න.

(1)

(2)

(f) ඔබ මෙම පරීක්ෂණයේ දී බලාපොරොත්තු වන ප්‍රත්නාකරයේ කටු සටහනක් ඇඳ එහි අක්ෂ නම් කරන්න.

.....

(8) සමාන්තර ආලෝකය සඳහා ඔබ වර්ණාවලීමානය සිරුමාරු කරන්නේ කෙසේ ද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(i) **ඔබව ලැබිය හැකි ප්‍රස්තාරයේ දළ රූප සටහනක් අඳින්න.**

.....

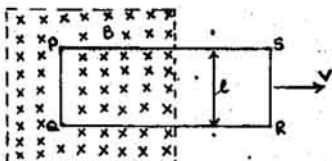
- (d) අවම අපහේනාය මැනීමේ දී, විදුලි සුක්‍රීකා ආලෝකය, ප්‍රභවය ලෙස යොදා ගැනීම හුදුසු වන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

.....

4.

ආවේෂණය B වූ ඒකාකාර වූම්බක ක්ෂේත්‍රයක් තරහා, පළල l වූ $PQRS$ සෘජු කෝණාස්‍රකාර කම්බි පුඩුවක් V ඒකාකාර වේගයෙන් දකුණට ගෙන යයි. රූපයේ පෙනෙන අයුරු, වූම්බක ක්ෂේත්‍රය පුඩුවේ තලයට ලම්බ වී හා තලය තුළට ක්‍රියා කරයි.

- (a) (i) t කාලයක දී PQ සාදය මගින් කපන වූම්බක ආවේෂණය කුමක් ද?

.....

.....

- (ii) පුඩුවේ ප්‍රේරිත වී. ගා. බ. කුමක් ද ?

.....

.....

.....

.....

.....

- (b) විද්‍යුතය නිසා පුඩුවේ ධාරාවක් ප්‍රේරණය වේ.

- (i) ධාරාවේ දිශාව PQ සාදය මත ඇඳ පෙන්වන්න.

- (ii) ප්‍රේරිත ධාරාවේ දිශාව පාලනය කරන විද්‍යුත් වූම්බක ප්‍රේරණය පිළිබඳ නියමය සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

- (c) PQ සාදය මත බලයක් ක්‍රියා කරන්නේ ද? එසේ නම් එහි දිශාව සඳහන් කරන්න.

.....

- (d) පුඩුව දකුණට ගොස් වම්ට ගොස් චලනය කළ තොහොඳි නම්, පුඩුවේ වී. ගා. බ. ක් ප්‍රේරණය කළ හැක්කේ වෙනත් කුමන ක්‍රම දෙකක් මගින් ද?

- (1)

.....

- (2)

.....

- (e) විද්‍යුත් වූම්බක ප්‍රේරණ මූලධර්මය පදනම් කොට සාදා ඇති උපකරණ දෙකක් නම් කරන්න.

- (1)

- (2)

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, අගෝස්තු 1990 (විශේෂ 1991)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1990 (Special 1991)

භෞතික විද්‍යාව II

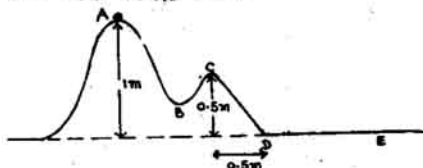
B කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු යපයන්න.

$$[g = 10 \text{ N kg}^{-1}]$$

1. (a) කොටසට හෝ (b) කොටසට හෝ පමණක් පිළිතුරු යපයන්න.

- (a) h උසක සිට නිශ්චලතාවයෙන් අරම්භ කොට නිදහසේ පහළට වැටෙන වස්තුවකට 2h උසකට පොළ පැනිය හැකි ද? ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

රූපයේ පෙන්වන අයුරු A උක්ෂයෙන් නිශ්චලතාවයේ සිට ලිස්සීමට පටන් ගන්නා වස්තුවක් ABC ප්‍රමිත වක්‍ර පෘෂ්ඨය ඔස්සේ ගමන් කොට ඉන් අනතුරුව CD ආනත තලය සහ DE තිරස් තලය මත විලනය වේ. වස්තුව පැමිණීමේදී සමහර ස්ථරවලට ඇහැසි උපකල්පනය කොට,

- (i) C උක්ෂයේ දී වස්තුවේ වේගය සොයන්න.

- (ii) සර්ඡණ සංගුණකය 0.2 ඇති CDE පෘෂ්ඨය රළු නම්, D උක්ෂය කරා ළඟා වන විට වස්තුවේ වේගය සොයන්න.

- (iii) වස්තුව E හිදී නිශ්චලතාවට පැමිණේ නම් DE දුර ගණනය කරන්න.

- (iv) C සහ E උක්ෂය අතර, වස්තුවේ චලිතය සඳහා වේග - කාල වක්‍රයක දළ සටහනක් අඳින්න.

- (b) බිටියක ආකාරයෙන් ඇති රබර් සඳහා යං මාදාංකය නිර්ණය කිරීමේ පරීක්ෂණාගාර ක්‍රමයක අත්‍යවශ්‍ය පියවරවල් සඳහන් කරන්න. රබර් සඳහා ඔබ බලාපොරොත්තු වන ප්‍රත්‍යාබලය හා වික්‍රියාව අතර සම්බන්ධතාව පෙන්වන යුක්ත දළ ප්‍රස්ථාරයක් අඳින්න. ප්‍රත්‍යාස්ථ සීමාව දක්වා බටය ඇදීමේ දී නොමැරෙන කාර්යය සෙවීම සඳහා ඉහත ප්‍රස්ථාරය ඔබ උපයෝගී කර ගන්නේ කෙසේද? රබර්, හුන් නියමය පිළිපදින බව උපකල්පනය කරන්න.

නොඇඳුනු දිග 20 cm හා හරස්කඩ වර්ග ඵලය $2.5 \times 10^{-5} \text{ m}^2$ වන රබර් පටියක් ඇදී ඇති විට එහි ගබඩා වී ඇති සම්පූර්ණ ශක්තිය හානිය කොට, ස්කන්ධය 250 g වන පෙල්ලම් රොකට්ටුවක් ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලැබේ. ප්‍රක්ෂේපණය කරන ස්ථරයේ සිට 25 m සිරස් උසක් රොකට්ටුව ප්‍රක්ෂේපණය කිරීම සඳහා රබර් පටිය ඇදිය යුතු දුර සොයන්න. රබර් සඳහා යං මාදාංකය $8.0 \times 10^8 \text{ Nm}^{-2}$ වේ.

2. සරල අනුක වායු උපයෝගී කර ගනිමින් ද්‍රව්‍යක පෘෂ්ඨක ආතතියෙහි පැවතීම පැහැදිලි කරන්න.

දෙකෙළවර ම විවෘත ව ඇති විදුරු කේශික නලයක් තුළ සන්නිවේදන $1.2 \times 10^4 \text{ kg m}^{-3}$ සහ පෘෂ්ඨක ආතතිය 0.5 Nm^{-1} කුඩා ද්‍රව බිඳක් ඇත. විදුරු සමග මෙම ද්‍රවයේ ස්පර්ශ කෝණය 120° ක් වේ. විදුරු නලය සිරස් ව තබා සිටින විට එම බිඳ නලයේ පහළ කෙළවර දක්වා ගමන් කර එහි නවතී. ද්‍රවය තලයෙන් ඉවතට නොගලන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.

කේශික නලයේ විෂ්කම්භය 0.02 cm නම් කේශික නලය සිරස් ව තබා ඇති විට, නලයෙන් පිටතට නොගලා රඳා තුළ පැවතිය හැකි ද්‍රව බිඳෙහි උපරිම දිග සොයන්න.

3. ද්‍රව්‍යක (a) විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව (b) වාෂ්පීකරණයේ විශිෂ්ට ගුණිත තාපය යන පදවලට අර්ථ දක්වන්න.

තාප - විදුලි බලාගාරයක විදුලි ප්‍රතිරෝධය වෙනස් කරනු ලබන ආකාරයෙන් පරිණාමය කරනු ලබන ආකාරයෙන් පරිණාමය කරනු ලැබේ. අධික පීඩනයක් යටතේ ජලය 80°C සිට 260°C දක්වා රත් කිරීමෙන් මෙම අධි පීඩන ක්‍රමාලය නිපදවනු ලැබේ. මෙම තත්ත්ව යටතේ ජලය තට්ටු 2500°C දී ය.

- (i) මෙම බලාගාරය තුළ තත්පරයකට ජලය 8 kg ක් 260°C පරිණාම අධි පීඩන ක්‍රමාලය බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය වන ජලය මෙහා - වොට් (MW) වලින් ගණනය කරන්න.

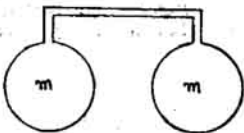
- (ii) මෙසේ ජලයට ලබා දෙන ශක්තියෙන් 35% පමණක් විදුලි ශක්තිය ප්‍රතිරෝධය සඳහා වැය වන්නේ නම්, පැයක් තුළ දී බලාගාරයෙන් නිපදවෙන මුළු විදුලි ශක්ති ප්‍රමාණය කොපමණ ද?

$$[\text{ජලයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව} = 4.2 \times 10^3 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}; \\ \text{ජලයේ වාෂ්පීකරණයේ විශිෂ්ට ගුණිත තාපය} = 2.3 \times 10^6 \text{ J kg}^{-1}; \\ \text{ක්‍රමාලයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව} = 2.0 \times 10^3 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}]$$

4. බොයිල් නියමය සහ චැප්ලස් නියමය ලියා දක්වා එම නියම ආධාරයෙන් පරිපූරණ වායුවක් සඳහා .

$$\frac{PV}{T} = \text{නියතයක්, යන සම්බන්ධතාව ලබා ගන්න.}$$

රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි ස්කන්ධය m වූ සහ උෂ්ණත්වය T_1 හි පවතින පරිපූරණ වායු ප්‍රමාණය අත්කරගත කර ඇති සර්වසම භාරයක දෙකක් නොගිණිය හැකි පරිච්ඡාදක සහිත පටු තලයක් මගින් එකිනෙකට සම්බන්ධ කර ඇත. එක් භාරයක උෂ්ණත්වය එහි ආරම්භක උෂ්ණත්වය වන T_1 හි තබා අනෙක් භාරයේ උෂ්ණත්වය T_2 දක්වා වැඩි කරන ලදී. භාරයේ ප්‍රසාරණය නොගිණිය හැකි තරම් කුඩා නම් එක් භාරයක සිට අනෙක් භාරයට සංක්‍රමණය වන වායුවේ ස්කන්ධය Δm , හි අගය.

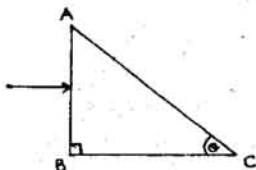

$$\Delta m = \frac{m(T_2 - T_1)}{T_1 + T_2} \quad \text{මගින් දිය හැකි බව පෙන්වන්න.}$$

5. (a) කොටසට හෝ (b) කොටසට හෝ පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (a) අලෝක වර්තනයේ දී අවධි කෝණය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පහදන්න.

මිශ්‍ර අලංපණනී, අදින කඩදියක්, විදුරු ප්‍රිස්මයක් සහ අනෙකුත් අවශ්‍ය දෑ සපයා ඇත්නම්, අවධි කෝණ ක්‍රමයෙන් විදුරුවල වර්තනාංකය සඳහා අගයක් ලබා ගන්නේ කෙසේ දැයි විස්තර කරන්න.

රූපයේ පෙන්වා ඇති අයුරු, ආලෝක කිරණයක් සාදු කෝණික විදුරු ප්‍රිස්මයක (වර්තනාංකය = 1.52) AB මුහුණත මත අභිලම්භ ව පහතය වේ. විදුරු ප්‍රිස්මය ජලය (වර්තනාංකය = 1.33) තුළ ගිලවා ඇත. ආලෝක කිරණය AC මුහුණත මගින් පූර්ණ ලෙසට පරාවර්තනය වීම සඳහා θ ($\angle ACB$) කෝණයට නිශ්චය හැකි විශාල ම අගය සොයන්න.

- (b) දුරේක්ෂයක් සඳහා භේදීය විශාලනය සහ කෝණික විශාලනය යන පදවලට අර්ථ දක්වන්න.

අවනතයක් සිට 100 m දුරින් පිහිටි වස්තුවක අවසාන ප්‍රතිබිම්බය උපතෙතේ සිට 1.0 m දුරින් සෑදෙන අයුරින් තාභිය දුර 10 m හා 3 m වූ අභියෝගී කාච දෙකක් භාවිත කොට දුරේක්ෂයක් නිර්මාණය කිරීමට සිටිම නියමව ඇත.

- (i) වස්තුවේ සිට ඇස දක්වා දුරේක්ෂය තුළින් පැමිණෙන ආලෝක කිරණයන්ගේ පථය පෙන්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන කිරණ රූප සටහන අඳින්න.

- (ii) කාච දෙක අතර පරතරය සොයන්න.

- (iii) දුරේක්ෂයේ භේදීය හා කෝණික විශාලන ගණනය කරන්න.

6. අනුභාදය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.

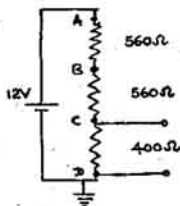
වෙනස් කළ හැකි ජල ප්‍රමාණයක් ඇති පිහිටි තලයක ඉහළ කෙළවරේ කම්පනය වන සරසුලක් තබා ඇති විට, වාත කපේ අනුයාත දිග 0.359 m සහ 1.079 m වන අවස්ථාවල දී අනුභාද ඇති විය. වෙනත් පරීක්ෂණයක දී, මෙම සරසුල, සංඛ්‍යාංක 234 Hz වූ දෙවැනි සරසුලක් සමඟ කම්පනය කළ විට සංඛ්‍යාංක 4 Hz වූ නුභාදයක් ලැබුණි. දෙවැනි සරසුල ද ඉහත සඳහන් වාත කඳන්හි දිග යන්නේ වැඩි කළ විට ඒවාත් සමග අනුභාද විය. තලයේ ආන්ත ශෝධනයන්, වාතයේ ධ්වනි වේගයන් සොයන්න.

7. (a) කොටසට හෝ (b) කොටසට හෝ පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (a) වෝල්ටීයීම්පරයක් ලෙස භාවිත කිරීම සඳහා සිබ් ඇම්පරයක් වෙනස් කර ගන්නේ කෙසේ ද?

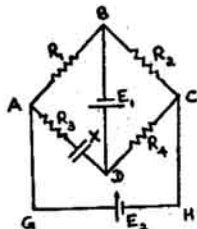
නොදන්නා අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධයක් සහිත වෝල්ටීයීම්පරයක්, 10 Ω ප්‍රතිරෝධකයක් හරහා සම්බන්ධ කර එම ප්‍රතිරෝධක - වෝල්ටීයීම්පර සංයුක්තය හරහා 0.22 A ධාරාවක් යවනු ලැබේ. වෝල්ටීයීම්පරයේ පාඨාංකය 2 V නම් එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධයේ අගය ගණනය කරන්න.

- (i) දැන් මෙම වෝල්ටීයීම්පරය රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිපථයේ C සහ D ලක්ෂ්‍ය අතර සම්බන්ධ කළ හොත් වෝල්ටීයීම්පරයේ පාඨාංකය විභාදේ කුමක් ද? (12 V කෝෂයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය නොගිණිය හැකි තරම් කුඩා යයි සලකන්න.)

- (ii) (i) හි දක්වා ඇති ආකාරයට වෝල්ටීයතාවය සම්බන්ධ කර ඇති වීඩ D ලක්ෂ්‍යයට සාපේක්ෂ ව A සහ B හි විභවයන් ගණනය කරන්න.
- (iii) වෝල්ටීයතාවය පරිපථයෙන් ඉවත් කළ වීඩ D ට සාපේක්ෂ ව A, B සහ C හි විභවයන් ගණනය කරන්න.
- (iv) (iii) හි ලබා ගත් විභව අගයයන් (i) සහ (ii) යටතේ ගණනය කර ලබා ගත් අනුරූප අගයයන් හා සංසන්දනය කර, කිසියම් වෙනසක් ඇත්නම් එය පැහැදිලි කරන්න.
- (v) (iii) හි දී ඔබට ලැබෙන අගයයන්ට බොහෝ සෙයින් ම සමාන වන අගයයන් (i) සහ (ii) යටතේදීත් ලබා ගැනීම, ඔබ සහතික කර ගන්නේ නොවේ ද?

(b) විද්‍යුත් පරිපථ ජාලයක් සඳහා කර්වාල් නියම ලියා දක්වන්න.

පෙන්වා ඇති පරිපථයේ, X, ධාරිතාව $2 \mu F$ වූ ධාරිත්‍රකයක් වන අතර අනෙක් පරිපථ කොටස්වලට පහත සඳහන් අගයයන් ඇත.

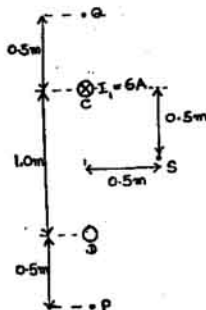
$$R_1 = 10 \Omega, R_2 = 20 \Omega, R_3 = 30 \Omega, R_4 = 40 \Omega, E_1 = 2.0 V, \text{ සහ } E_2 = 6.0 V$$

කෝෂවලට නොගිණිය හැකි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධ ඇති බව උපකල්පනය කරමින්, ධාරිත්‍රකය සම්පූර්ණයෙන් ම ආරෝපිත වූ පසු,

- (i) එක් එක් ප්‍රතිරෝධකය හරහා ගලන නොසැලෙන ධාරාවන්ගේ අගයයන් සොයන්න.
- (ii) ධාරිත්‍රකයේ ගබඩා වී ඇති ආරෝපණය කුමක් ද?

8. I ධාරාවක් ගලන යන දිග සෘජු කම්බියක සිට r දුරින් පිහිටි ලක්ෂ්‍යයක චුම්බක ස්‍රාව සන්නවය B සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

C සහ D නම් වූ දිග සෘජු කම්බි දෙකක් එකිනෙකට සමාන්තර ව සහ පරතරය $1.0 m$ වන ආකාරයට තබා ඇත. රූපයේ පෙන්වා ඇති ආකාරයට ඉහළින් පෙන්වා ඇති කම්බිය $6 A$ ක I_1 ධාරාවක් කඩදියේ තලය තුළට ගෙන යයි.

- (i) P හි චුම්බක උද්ධෘත ලක්ෂ්‍යයක් ඇති කිරීම සඳහා පහළ කම්බියෙහි යැවිය යුතු I_2 ධාරාවෙහි විශාලත්වය සහ දිශාව සොයන්න.
- (ii) (i) හි දක්වා ඇති තත්ත්වය යටතේ දී Q සහ S ලක්ෂ්‍යයන්ගේ සම්ප්‍රයුක්ත ස්‍රාව සන්නව ගණනය කරන්න.
- (iii) I_2 ධාරාවෙහි දිශාව ප්‍රතිවර්ත කළ වීඩ S හි ස්‍රාව සන්නවයෙහි විශාලත්වයේ නව අගය සහ දිශාව සොයන්න.

$$\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \text{ T A}^{-1} \text{ m}$$

(පැරි වූම්බක ක්ෂේත්‍රයෙහි බලපෑම නොසලකා හරින්න.)